

DET DIGITALA HEMMET

Seniornet Södermalm

26 maj 2023

INNEHÅLL

- Vart är vi på väg?
- Hur har vi påverkats under senare tid?
- Vad gör Europeiska unionen och Regeringen?
- Vad gör tillverkarna?
- Vad kan vi själva göra? - Hur kan vi skydda oss?
- Hur gör vi vardagen enklare?
- NYHETER från Stora världen företag - länder – EU
- Hållbar energi - batteri – minimera elbehov
- Miljö - Fairphone 4
- Cirkulationsekonomi - använda begagnade produkter
- E-handel ?

VART ÄR VI PÅ VÄG? GÅR VI EN HÅLLBAR RIKTNING?

- Vart är vi på väg idag? Somligt blir bättre, men i stor utsträckning går det i ohållbar riktning
  - Vi påverkar klimatet och miljön negativt, vi använder resurser från konfliktområden (dvs finansierar krig)
  - Vår arbetsmarknad omstruktureras mot färre okvalificerade yrken och fler som kräver hög utbildning
  - Vår livsstil blir mer allt mer digital, dvs vi skaffar oss allt fler digitala prylar och vanor
  - Vårt samhälle blir allt mer digitalt, när vi umgås med varandra, organisationer och brottslingar.

- VAD GÖR MYNDIGHETER OCH EU?
(DE ÄR OFTA SENFÄRDIGA)

- o Ställer krav på tillverkarna
  - GDPR etc
  - Avfallshantering
- o Ställer krav på oss
  - Avfallshantering
- o Bekämpar brottslighet
- o Gör försök med medborgarlön

EU DIGITAL INFRASTRUKTUR (EU CYBER SECURITY AGENCY)

- Cybersäkerhet – Nät och informationssäkerhet ,NIS2, skall vara klar i oktober 2024
- Gemensam hantering av cyberhot, cybersäkerhet och informationsspridning
- Kryptering
- Förslag om skadeståndsansvar vid användande av AI och cirkulär ekonomi
- Förlänger förordningen om Roaming i 10 år till.

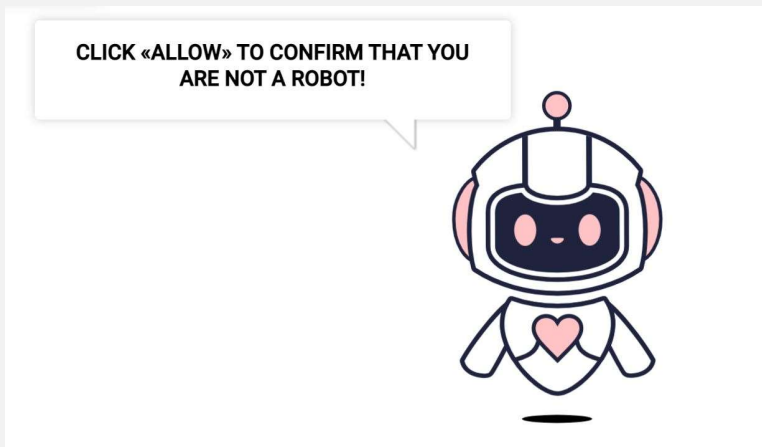
VAD FOKUSERAR EU PÅ?

- Hot mot data
- Hot mot tillgänglighet – Driftsavslag (denial of service attacker)
- Hot mot tillgängligheten - Tillgång till internet
- Desinformation / misinformation
- Attacker mot leveranskedjan – brist på halvledare
- Utpressningsattacker
- Skadlig kod
- Social manipulation

INRAPPORTERADE INCIDENTER TILL ENISA JUNI 2021 – JUNI 2022

- Enligt Enisa är följande sex sektorer mest påverkade av cyberhot mellan juni 2021 och juni 2022:
  1. offentlig förvaltning/regering (24 % av de rapporterade incidenterna),
  2. leverantörer av digitala tjänster (13 %),
  3. allmänheten (12,4 %),
  4. tjänster (11,8 %).
  5. finans/bank (8,6 %).
  6. hälsa (7,2 %)

EU RÅDER OSS ATT -

- Tänk till innan du trycker!
- Var vaksam mot
  - Okända USB-MINNEN
  - Okända länkar
  - Okända oväntade onödiga bilagor
  - Oväntade email

TERACOM SAMHÄLLSNÄT

- Marknät ger tillgång till 8 fria tevekanaler
- Säker förbindelse E2E (end-to-end) för datatrafik.
- Används av Polisen, sjukvården, VMA, Räddningstjänsten etc
- Förnyas till att klara tal, data, video bl a

VAD GÖR TILLVERKARNA?

- o Kommer med idel nyheter, avvecklar produkter alldeles för tidigt eller ger dem kort hållbarhet.
- o Säljer allt mer online i stället för över disk.
  - Börjar hantera återbruk och ansvarsfull E-handel
- o Automatiserar produktionen (även i tjänsteyrken)

VAD HÄNDER?

- Microsoft skickar länkar i outlookappar till Edge
- Meta bötfälls för att skicka GDPR-data till USA
- Airtags får standard som Samsung smarttag+, Tile Chipolo och Pebblebee

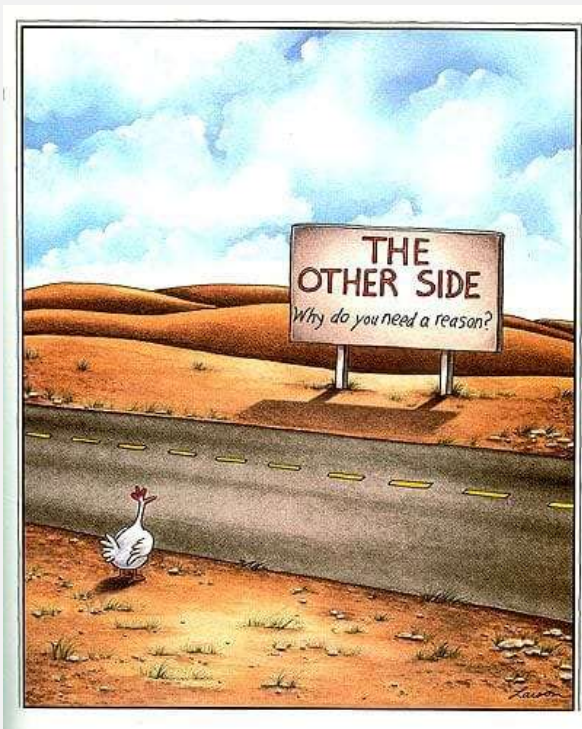
RYKANDE FÄRSKA NYHETER

- SR Play försvinner från Googles tjänster 13 juni
(är en sk Conversation Action) Använd Tunein eller Spotify
- C More slås ihop med TV4 Play efter sommaren
- Kommer fler tillverkare med pratbara produkter på svenska
- Swedlock.se – digitala nyckellösningar
- Apple WWDC 2023 den 5 juni i USA Nästa antagligen i september

UR VECKANS NYHETSFLÖDE

- Sverige utsätts för näst flest hacktivist-attacker i världen
- PRO Demonstrerar mot Bankerna
- Demonstrationer mot EU Chat Control-förslag

VAD KAN VI SJÄLVA GÖRA ÅT SAKEN?

- o Skaffa och använda produkter som är "bra", enligt olika sorters kvalitetsmärkningar. De kanske kostar mera.
- o Vara nyfiken och lära sig använda det nya men ändå med försiktighet och misstänksamhet
- o Följa samhällsdebatten och ta intryck av respekterade aktörer

VAD KAN JAG GÖRA SJÄLV FÖR ATT SKYDDA MIG?

- Långa knepiga lösenord
- Installera uppdateringar – men kontrollera var de kommer ifrån!
- Använd brandvägg
- Använd lösenordshanterare . För närvarande Bitwarden? Eller iCloud keychain